LIETUVOS POLICIJOS GENERALINIS KOMISARAS

ĮSAKYMAS
DĖL SPROGDINTOJŲ MOKYMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2016 m. lapkričio 3 d. Nr. 5-V-891
Vilnius

1. T v i r t i n u pridedamą Sprogdintojų mokymo programą.

2. Į p a r e i g o j u:

2.1. Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešosios policijos valdybą tikrinti mokymo įstaigų, organizuojančių kursus pagal Sprogdintojų mokymo programą, atitiktį nustatytiems reikalavimams;

2.2. apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų viršininkus užtikrinti, kad mokymo įstaigų organizuojamuose egzaminuose dalyvautų kompetentingi policijos įstaigų atstovai.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. kursus pagal Sprogdintojų mokymo programą gali organizuoti mokymo įstaigos raštu apie tai informavusios Policijos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;

3.2. šis įsakymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

4. S k e l b i u įsakymą Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje.

Policijos generalinis komisaras Linas Pernavas

PATVIRTINTA
Lietuvos policijos generalinio komisaro
2016 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. 5-V-891

1. Programa

1.1. Programos pavadinimas

Sprogdintojų mokymo programa

1.2. Valstybinis kodas (jei yra)

Sprogdintojų mokymo programa yra neformaliojo mokymo programa, todėl jai valstybinis kodas nesuteikiamas.

1.3. Suteikiama teisė atlikti

Atlikti sprogdinimo darbus, gaminti ir naudoti sprogmenis, sprogdinimo priemones bei kitas sprogdinimo darbams reikalingas medžiagas

1.4. Reikalavimai mokinių amžiui, jeigu taikoma – išsilavinimui, profesinei kvalifikacijai, darbo patirčiai

Minimalus amžius – nuo 19 m. Išsilavinimas – vidurinis ir 1 metų kasybos darbų patirtis.

1.5. Mokymo trukmė (savaitėmis ar valandomis)

120 val.

1.6. Programos rengėjai

Lietuvos Respublikos ginklų fondo prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Licencijavimo ir kontrolės skyriaus vedėjas Vytautas Velička Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešosios policijos valdybos Licencijavimo skyriaus vyriausiasis tyrėjas Virginijus Šostucha

2. Programos apibūdinimas

2.1. Rengimo pagrindas

Su sprogmenimis tiesiogiai dirbantys fiziniai asmenys privalo būti išklausę mokymo kursus, kurių programas tvirtina ir išklausytų mokymo kursų pripažinimo tvarką nustato Lietuvos policijos generalinis komisaras, ir turėti tai patvirtinantį pažymėjimą.

2.2. Programos tikslai

Ši mokymo programa skirta parengti asmeniui, kad jis galėtų saugiai atlikti sprogdinimo darbus, saugiai elgtis su sprogmenimis, sprogdinimo priemonėmis, kitomis sprogdinimo darbams atlikti reikalingomis medžiagomis ir turėtų Lietuvos Respublikoje išduotą jo kompetenciją patvirtinantį pažymėjimą.

2.3. Mokymosi rezultatai

Eil. Nr.	Mokymosi rezultatai
1.	Išmanyti teisės aktus, reglamentuojančius sprogmenų apyvartą (įsigijimą, laikymą, tvarkymą, naudojimą, apskaitą, gabenimą).
2.	Mokėti saugiai atlikti sprogdinimo darbus skirtinguose objektuose, gruntuose ir skirtingomis sąlygomis.
3.	Saugiai pasiruošti sprogdinimo darbams, išmanyti naudojamų sprogmenų ir sprogdinimo priemonių galimą pavojų bei sugebėti jo išvengti.

2.4. Detalus mokymo planas (mokymo temos išdėstomos eilės tvarka, nurodant teorijai ir praktiniam mokymui skirtas valandas)

Eil. Nr.	Temų pavadinimai	Valandų skaičius	
		teorijai	praktiniam mokymui
1.	Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymas, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai	5	-
2.	Bendros žinios apie sprogdinimo darbus, sprogdinimo darbų samprata, sprogmenų naudojimo sritys	2	-
3.	Sprogmenų samprata, klasifikavimas ir ženklinimas, tarptautinis sprogmenų klasifikavimas	5	-
4.	Sprogmenų sandara, rūšys, fizikinės savybės, veikimo principas (detonacija ir degimas, jautrumas mechaniniams poveikiams, sprogimo sužadinimas)	5	-
5.	Sprogdinimo priemonės: elektriniai ir neelektriniai detonatoriai, valdymo pultai	2	2
6.	Sprogdinimo darbų zonos. Nepavojingų aplinkiniams zonų nustatymo tvarka. Gamtinių sąlygų įvertinimas sprogdinimo darbų zonų dydžiui nustatyti	3	2
7.	Sprogdinimo poveikis aplinkai, užtaiso apskaičiavimas	3	-
8.	Sprogdinimo būdai, sprogdinimo tinklo sujungimai, pasiruošimas sprogdinti	3	7
9.	Sprogdinimo darbų organizacija ir vykdymas. Sprogdinimo metodai, užtaisai.	3	5
10.	Gręžimo ir sprogdinimo darbų projektai, pavojingos zonos, signalizacija, apsaugos postų išdėstymas, atsakų likvidavimas	5	2

11.	Sprogdinimo darbai Lietuvos karjeruose sprogdinant uolienas. Uolienų savybės ir klasifikacija, kasybos darbų samprata	3	5
12.	Sprogdinimo darbai griaunant statinius (pastatus, bokštus, kaminus ir pan.)	3	2
13.	Sprogdinimo darbai naftos ir dujų gręžiniuose, seismin̄eje žvalgyboje	2	2
14.	Sprogdinimo vandenyje ypatumai ir saugos reikalavimai	2	2
15.	Sprogmenų gavimas, apsauga, apskaita, išdavimas, grąžinimas, sunaikinimas	2	2
16.	Sprogmenų gabenimo, pervežimo, pakrovimo, iškrovimo, pristatymo į darbo vietą taisyklės, ADR reikalavimai pervežant sprogmenis sausumos keliais	3	2
17.	Sprogmenų ir sprogdinimo priemonių sandėliavimo tvarka	2	1
18.	Sprogmenų ir sprogdinimo priemonių maketų parengimas imitaciniam sprogdinimui	1	5
19.	Darbų sauga dirbant su sprogmenimis bei sprogdinimo priemonėmis, rizikos vertinimas, bendrosios ir individualios apsaugos priemonės	4	2
20.	Gaisrinės saugos reikalavimai dirbant su sprogmenimis ir sprogdinimo priemonėmis	2	1
21.	Pirminės gaisro gesinimo priemonės, jų praktinis panaudojimas	2	2
22.	Baudžiamojo kodekso ir Administracinių nusiženginių kodekso straipsniai, nustatantys atsakomybę už sprogmenų apyvartos reikalavimų pažeidimus	1	1
23.	Pirmoji pagalba nukentėjus nuo sprogmenų ar sprogimo (plėštinės žaizdos, terminiai nudegimai, kraujavimo stabdymas, lūžių imobilizavimas, daugybinės traumos)	2	3
24.	Atestavimas	2	5
	Iš viso:	67	53

3. Reikalavimai mokytojams (išsilavinimas, profesinė kvalifikacija, darbo patirtis)

Mokymą vykdantys specialistai privalo:
- turėti aukštąjį techninį išsilavinimą;
- turėti pedagogo kvalifikaciją arba Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka būti išklausę pedagoginių ir psichologinių žinių kursą.

Be šių reikalavimų, specialistai, vykdantys praktinį mokymą, privalo:
- turėti ne mažesnę kaip 3 metų praktinę patirtį naudojant sprogmenis;
- būti atestuoti pagal šią arba Sprogdinimo darbų vadovo mokymo programą.

4. Reikalavimai metodiniams ir materialiesiems ištekliams

1. Teoriniam mokymui reikalingi:
- mokymo patalpa (auditorija, mokymo kabinetas ar pan.);
- sprogmenų, sprogdinimo priemonių sandaros, sprogdinimo būdų ir kitos teminės skaidrės ar plakatai, grafinis diaprojektorius arba kompiuterinė įranga, leidžianti pademonstruoti skaidres;
- dalijamoji medžiaga (testai ir uždaviniai);
- rašymo lenta, ekranas;
- pirminės gaisro gesinimo priemonės ar jų maketai;
- Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys sprogmenų apyvartą bei jos kontrolę, kita specialioji literatūra sprogmenų apyvartos klausimais.

2. Praktiniam mokymui reikalingi:
- praktinių užsiėmimų poligonas;
- asmeninės apsaugos priemonės (ausinės, šalmai, akiniai) kiekvienam asmeniui;
- sprogmenų imitacijos ir maketai;
- detonatoriai;
- detonuojamoji virvutė;
- ne mažiau kaip 3 skirtingų rūšių sprogmenys.

5. Baigiamasis mokymosi rezultatų vertinimas (vertinimo būdai, trukmė)

Pasibaigus mokymui, mokinių žinioms patikrinti organizuojamas atestavimas. Jis vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-724/V-1284 patvirtintais Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendraisiais nuostatais.

Mokymo įstaiga apie planuojamą atestavimą (atestavimo laiką, vietą ir asmenų skaičių) privalo informuoti apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas (neįskaitant atestavimo dienos).

Atestuojamųjų žinias tikrina mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaryta ne mažesnė kaip trijų asmenų komisija, kurios pirmininku skiriamas vienas iš komisijos narių. Šioje komisijoje turi būti ne mažiau kaip du nariai, turintys galiojančią šios programos arba pavojingų darbų (gamybos procesų) su sprogmenimis vadovo atestaciją, vienas – turintis įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto pažymėjimą arba Valstybinės darbo inspekcijos atstovas. Apskrities vyriausiojo policijos komisariato atstovas dalyvauja stebėtojo teisėmis.

Atestavimas susideda iš dviejų dalių – teorinės ir praktinės.

Per teorinę dalį vertinamos atestuojamųjų šių dalykų žinios:

- darbuotojų sauga ir sveikata;
- sprogmenų cheminė sudėtis, sprogdinimo priemonių sandara, veikimo principai;
- dokumentų, susijusių su sprogmenų įsigijimu, įvežimu, apskaita, transportavimu, sprogdinimų organizavimu, įforminimas;
- saugaus sprogmenų naudojimo, gabenimo, laikymo organizavimo pagrindai.

Per teorinės dalies vertinimą atestuojamasis privalo atsakyti į bilieto (testo) klausimus. Klausimai turi apimti visas temas, nurodytas šioje mokymo programoje. Atestuojamojo žinios įvertinamos teigiamai, jeigu teisingai atsakoma į ne mažiau kaip 50 proc. bilieto (testo) klausimų. Komisijos pirmininkas ir jos nariai atestuojamajam gali užduoti papildomų klausimų.

Praktinė užduotis įforminama laisvos formos aktu, kuriame nurodytos naudojamos priemonės (materialiniai ištekliai), saugaus sprogimo zonos, veiksmų seka. Per praktinę dalį atestuojamasis privalo tinkamai parengti sprogmenis, naudodamas skirtingas sprogdinimo priemones, sujungti juos į sprogdinimo tinklą ir susprogdinti. Prie praktinės užduoties pridedamos sprogmenų nurašymo blankų kopijos, su kuriomis supažindinamas atestuojamasis.

Asmenims, iki šios programos įsigaliojimo įgijusiems sprogdintojo kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir turintiems Lietuvos Respublikos išduotus atitinkamus pažymėjimus, atestuotis pagal šią programą neprivaloma.

Atestacijos komisijos sprendimas įforminamas protokolu.

Atestuotiems asmenims išduodamas sprogdintojo pažymėjimas su įrašu: **„Gali vykdyti sprogdinimo darbus civilinėje apyvartoje“.**

Neišlaikius nors vienos iš dalių, atestavimas nutraukiamas. Neišlaikius teorinės dalies, ją iš naujo laikyti galima po 1 savaitės.

Gavus neigiamą atestavimo įvertinimą, atestuojamojo žinios pakartotinai tikrinamos ne anksčiau kaip po 2 savaičių. Antrą kartą gavus neigiamą įvertinimą, būtina pakartoti mokymo kursą.

Pakartotinis atestavimas turi vykti ne rečiau kaip kartą per 5 metus.